

CĂTRE
PREȘEDINȚIA ROMÂNIEI
DOMNULUI KLAUS WERNER JOHANNIS, PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Stimate Domnule Președinte,

Ne permitem să vă supunem atenției câteva aspecte legate de procesul legislativ privind modificarea și completarea Legii 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, precum și aspecte legate de legea adoptată de plenul Camerei Deputaților în data de 3 iunie 2015 și transmisă spre promulgare (anexa nr.1).

I. Aspecte generale privind procesul legislativ:

1. Inițial proiectul de modificare și completare a Legii 10/1995, cu modificările ulterioare, avea ca obiect modificarea articolului 2, așa cum rezultă din avizul Consiliului legislativ nr. 825 din 14.07.2014 (anexa nr.2). În această formă proiectul de modificare a legii a fost adoptat de Senatul României în data de 25.02.2015 (anexa nr. 3).
2. În Camera Deputaților, pentru proiectul de lege PI-x 132/2015 de modificare și completare a art. 2 din Legea 10/1995, cu modificările ulterioare, este sesizată în fond Comisia pentru industrii și servicii și pentru aviz Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru administrație publică și amenajarea teritoriului.
3. Comisia pentru industrii și servicii a examinat proiectul de lege PI-x 132/2015 în data de 19 mai 2015 și a hotărât adoptarea proiectului de lege cu amendamente admise (anexa nr. 4). Amendamentele admise au fost formulate de Guvern, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), așa cum rezultă din adresa nr. 2516/DRP/3.04.2015 a Departamentului pentru Relația cu Parlamentul, care are atașată adresa nr. 503 din 27.03.2015, pag. 4 pct. 6, (anexa nr. 5) și vizează un alt proiect de modificare a Legii 10/1995, PI-x 139/2015, aflat la Camera Deputaților. Extras din adresa 503 din 27.03.2015 privind punctul de vedere al Guvernului: "6. ..În prezent, Guvernul, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, desfășoară o amplă acțiune de revizuire a Legii nr. 10/1995, urmând ca prevederile acesteia să fie aliniate la noile realități economico-sociale, inclusiv cu privire la armonizarea cu directivele și reglementările comunitare în domeniu.". Este greu de apreciat caracterul amplu al acțiunii Guvernului României, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, de vreme ce asociațiile profesionale nu au fost consultate și, mai mult, în loc de transparență decizională a fost un proces legislativ opac.
4. Acest proces legislativ sinuos și modul în care MDRAP înțelege să gestioneze modificarea actelor normative în vigoare, nu sunt de natură să creeze un cadru legislativ coerent. Este foarte bine că MDRAP este preocupat de îmbunătățirea legislației în vigoare, numai că acest proces trebuie realizat transparent, cu consultarea organizațiilor profesionale și a specialiștilor practicieni. Deși am solicitat la MDRAP, prin adresa nr. 719 din 20.04.2015, constituirea unui grup de lucru format din specialiști ai acestuia și specialiști din domeniul proiectării (arhitectură și inginerie) pentru a identifica și formula

propuneri de îmbunătățire a legislației specifice, nu am primit niciun răspuns scris (anexa nr. 6).

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
România

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

II. Aspecte privind legea adoptată de Camera Deputaților în 3 iunie 2015 și transmisă spre promulgare. Cu toate că legea adoptată de Camera Deputaților este un pas înainte în ceea ce privește anumite aspecte legate de calitatea în construcții, sunt și prevederi ale căror consecințe nu au fost analizate:

1. Prin propunerile formulate de MDRAP și însușite ca amendamente la proiectul de lege PI-x 132/2015, Comisia pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților menține, parțial, în mod nejustificat, o excepție de la controlul statului privind calitatea în construcții. Excepții sunt și în legea în vigoare, art. 2 teza a II-a "Art. 2: Prevederile prezentei legi se aplică construcțiilor de orice categorie și instalațiilor aferente acestora - indiferent de forma de proprietate sau destinație - denumite în continuare construcții, precum și lucrărilor de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații ale acestora.

Sunt exceptate clădirile pentru locuințe cu parter și parter plus un etaj și anexele gospodărești situate în mediul rural și în satele ce aparțin orașelor, precum și construcțiile provizorii."

Excepția, diminuată, în legea adoptată de Camera Deputaților, este prevăzută la art. 20 alin. (3) – "(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), nu se supun controlului de stat al calității în construcții, exercitat de către Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C., locuințele unifamiliale parter și anexele gospodărești din proprietatea persoanelor fizice, situate în mediul rural și în satele aparținătoare municipiilor și orașelor, precum și construcțiile provizorii și lucrările care se pot executa fără autorizație de construire, potrivit legii." Această excepție trebuie eliminată urgent.

Motivare:

- a) Deși legea are ca obiect de reglementare calitatea în construcții, menținerea în continuare a unei excepții prin care anumite construcții nu sunt supuse controlului de stat privind calitatea, fără alte precizări ale legiuitorului, este inadmisibilă.
- b) Prin menținerea acestei excepții se dă cale liberă, în continuare, construirii fără autorizare, indiferent că vorbim de construcții în zone protejate sau în zone pentru care nu există hărți de risc.
- c) Nu este evidentă motivația acestei excepții prin care locuințele unifamiliale parter și anexele gospodărești din mediul rural nu se supun controlului de stat. În mediul rural se construiește haotic, nu există direcții de specialitate la nivelul autorităților publice locale, regulamentele de urbanism nu există sau nu sunt actualizate, nu există politici publice în domeniul arhitecturii, urbanismului și mediului construit și nu există nici o strategie publică privind modificarea legislației naționale în domeniu, pe care MDRAP să o fi adus la cunoștință publică.
- d) Dacă luăm în considerare cerințele fundamentale pentru obținerea unor construcții de calitate, prevăzute la art. 5 alin. (1) din legea adoptată – a) rezistență mecanică și stabilitate; b) securitate la incendiu; c) igienă, sănătate și mediu înconjurător; d) siguranță și accesibilitate în exploatare; e) protecție împotriva zgomotului; economie de energie și izolare termică; g) utilizare sustenabilă a resurselor naturale – apare întrebarea firească, de ce locuințele unifamiliale și anexele gospodărești sunt exceptate de la controlul calității. Mai mult, prevederile de la art. 30, din legea adoptată, trebuie aplicate fără nicio excepție.

- e) Nu sunt suficiente și indestulătoare prevederile referitoare la obligațiile instituite în sarcina tuturor factorilor implicați, așa cum sunt definiți la art. 6 alin. (2), în toate etapele ".....etapele de proiectare, execuție și recepție a construcțiilor, precum și în etapele de exploatare și intervenții la construcțiile existente și de postutilizare a acestora, indiferent de forma de proprietate, destinație, categorie și clasă de importanță sau sursă de finanțare, în scopul protejării vieții oamenilor, a bunurilor acestora, a societății și a mediului înconjurător.", etape corect precizate la art. 2 alin. (1). Mai mult, coroborând prevederile de la art. 2 cu cele de la art. 20 alin. (3), prin care se exceptează de la controlul calității locuințele unifamiliale parter și anexele gospodărești din mediul rural, se constată o contradicție evidentă, cu efecte negative incalculabile pentru mediul construit din rural.
- f) Prin excepția la care facem referire se diminuează forța prevederilor legii și aplicarea unitară a prevederilor acesteia pe întreg teritoriul României. Este bine cunoscut faptul că în rural mediul construit este alcătuit în cea mai mare parte din locuințe unifamiliale parter și anexe gospodărești.
- g) Încă mai există zone din mediul rural interesante pentru locuitori și turiști, cu potențial de revigorare economică tocmai datorită calității construcțiilor în relație cu cadrul natural, calitate care nu se poate menține prin exceptarea unor construcții noi de la cerințele legii.
2. Prevederea de la art. 22¹, nou introdus față de legea în vigoare, "Cheltuielile generate de efectuarea unor lucrări suplimentare față de documentația tehnico-economică aprobată, urmare a unor erori de proiectare sunt suportate de proiectant/proiectantul coordonator de proiect și proiectanții pe specialități, persoane fizice sau juridice, în solidar cu verificatorii proiectului, la sesizarea justificată a investitorului.", prin modul în care a fost gândită și formulată, poate duce la interpretări abuzive.

Motivare:

- a) În mod firesc, și în practica de oriunde din lume, nu se pretinde că măsurătoarea cantităților de lucrări realizată în faza de proiect să fie egală cu cea din șantier. Teoretic și practic niciodată ante-măsurătoarea nu este egală cu post-măsurătoarea, iar acest lucru îl cunosc foarte bine practicienii în domeniu. De asemenea, sunt acceptate adaptări ale soluțiilor tehnice preconizate de proiectant la situațiile concrete de execuție, în funcție de tehnologia constructorului, soluții depășite moral, având în vedere evoluția rapidă a tehnologiei sau alte cauze.
- b) În capitolul 5.3. "diverse și neprevăzute", din devizul general cf. HG nr. 28/2008, sunt incluse: "...cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției,..". Deja aceste cheltuieli diverse și neprevăzute sunt interpretate, în practica actuală, în mod abuziv, ca imprevizibile. Prin prevederea de la art. 22¹ se lasă loc pentru interpretarea ca orice neconcordanță între proiect și real executat să fie considerată ca o eroare de proiectare. Oriunde și în orice activitate se acceptă și o marjă de eroare. Ea este inclusă, în mod firesc, în aceste valori de la capitolul diverse și neprevăzute.
- c) Pe lângă cele prezentate anterior, în documentația tehnico economică aprobată, valoarea este uneori redusă în mod unilateral, fiind impusă de beneficiar, în dorința acestuia de a reduce costurile, fără a ține

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34

F: + 40 (0) 21 317 26 35

E: office.oar@gmail.com

cont de complexitatea tehnică a lucrărilor. De asemenea, metodologia de întocmire a devizului general permite compensarea cheltuielilor între capitole (art. 4 anexa 4 din HG nr. 28/2008), iar în atribuțiile proiectantului intră delimitarea obiectelor pe baza cărora se desfășoară cheltuielile (art. 8). În practica actuală această compensare a devenit *tabu*, chiar și când este vorba de o eficientizare tehnico economică.

3. Prin prevederile de la art. 33, pct. I, lit. f) și g) nu se ține cont de aspecte importante ale procesului de construire.

Motivare:

- a) Procesele de proiectare au faze succesive și ceea ce se înțelege prin proiect în practica profesională internațională nu poate fi considerat complet decât la finalul lucrărilor de execuție. Această prevedere va bulversa modul de dezvoltare a studiilor și cel al proiectelor, producând consum de resurse de timp și financiare nejustificate pentru ca proiectele să fie "complete" înainte de începerea execuției lucrărilor, fază în care, în mod uzual și firesc, se adoptă decizii importante legate de detalierea soluțiilor tehnice influențate, de disponibilitatea pe piață a materialelor, sistemelor și echipamentelor și de dinamica accentuată a sectorului construcțiilor în raport cu timpul în care se realizează o investiție.
- b) Mai mult, având în vedere modul în care mai multe entități și mai mulți specialiști își aduc contribuția la realizarea proiectelor, responsabilitatea ca acestea să fie complete și, mai ales, corelate, nu este atribuită prin lege sau precizată. Menționăm că, una dintre misiunile de bază ale arhitectului este aceea de a asigura coordonarea și corelarea specialităților din proiectare, adică abordarea holistică a construcțiilor, care lipsește din concepția și modul de formulare al acestei legi.

4. Prevederile de la art. 33¹ sunt formulate defectuos și sunt insuficiente, din punct de vedere legal, pentru a putea fi aplicate.

Motivare:

- a) Introducerea sancțiunii complementare de suspendare a dreptului de practică avându-se în vedere nivelul amenzii aplicate este nejustificat. Mai mult, acest "criteriu" nu este în concordanță cu dispozițiile legii speciale în materia regimului juridic al contravențiilor, art. 5 alin. (6) din OG 2/2001, aprobată prin Legea 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora "(6) Sancțiunile complementare se aplică în funcție de natura și de gravitatea faptei."
- b) În lipsa altor precizări, legiuitorul dă cale liberă dispunerii unor sancțiuni de suspendare a dreptului de practică doar în baza unui proces verbal de constatare a unei contravenții.
- c) Apreciem că cei care acordă dreptul de practică și, în consecință, pot aplica sancțiuni de suspendare a acestuia pentru faptele comise, trebuie să își constituie comisii formate din specialiști practicieni care să judece acele fapte și să propună sancțiuni. Aceste comisii trebuie să fie independente în raport cu aparatul autorității administrației publice centrale, care emite actul administrativ sau avizează actul administrativ comunicat de la instituție din subordine.
- d) Prevederile de la art. 33¹ ar putea ridica o problemă de constituționalitate.

Menționăm că, aceste observații legate de prevederile de la art. 33¹ sunt împărtășite și de asociațiile profesionale ale inginerilor.

str. Pictor Arthur Verona,
nr. 19, 010312 București,
Romania

T: + 40 (0) 21 317 26 34
F: + 40 (0) 21 317 26 35
E: office.oar@gmail.com

III. Carențe majore ale legii adoptate de Camera Deputaților:

1. Una dintre cele mai importante lipsuri ale acestei legi este aceea că ignoră complet arhitectura și calitatea arhitecturală ca făcând parte din acest "sistem al calității". Calitatea arhitecturii nu este menționată între "cerințele fundamentale" necesare pentru obținerea unei construcții de calitate, ceea ce reprezintă o gravă neînțelegere a domeniului construcțiilor și o eroare strategică a MDRAP și a celorlalte autorități și instituții în raport cu interesele cetățenilor, calitatea vieții și a mediului construit și natural.
2. În formularea actuală a legii adoptată de Camera Deputaților, nu există nicio referire la modul în care o construcție răspunde scopului în care a fost realizată, satisface utilizatorii, corespunde funcțional și oferă confort ocupanților săi, adică la aspecte care în mod evident fac parte din ceea ce oferă calitate oricărei construcții.

Având în vedere cele prezentate și ținând cont de faptul că asociațiile profesionale nu au fost consultate și că procedura legislativă a fost netransparentă, Vă rugăm, Domnule Președinte, să nu promulgați legea și să o transmiteți spre reexaminare.

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Arh. Șerban Țigănaș